

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGr
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XII. 4. 97 (1615). ЧЕТВЕР, 13 СЕРПНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, AUGUST 13, 1931. No. 97 (1615). VOL. XIII.

Уряд зробив перші кроки для проголошення Компартії Канади нелегальною організацією

ПОЛІЦІЯ В ТОРОНТО ЗРОБИЛА РЕЙД НА ГОЛОВНИЙ ОФІС ПАРТІЇ

ТОВАРИШІ ТИМ БАК І БОЙЧУК АРЕШТОВАНІ; ВИДАНО ВАРАНТИ НА АРЕШТУВАННЯ ЮЕНА, БРУСА, КАРА І ГИЛА

ПЕРЕВЕДЕНО ТАКОЖ РЕЙДИ В УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ДОМАХ ТА В ПОДИНОКІХ ТОВАРИШІВ.

Онтерійський провінційний уряд, діючи на інструкції федерального уряду Бенета, хоче добитися в суді визнання Компартії нелегальною організацією. Після того партія буде заборонена в цілій Канаді.

В середу рано редакція "Українських Робітничих Вістей" отримала коротку телеграму з Торонта такого змісту:

ТОРОНТО, Онт., 11 серпня. — Сьогодні вечером поліція зробила рейд на партійне приміщення й арештувала тов. Тима Бака, секретаря Комуністичної Партії. Також арештовано т. Івана Бойчука; в його помешканні зроблено ревізію та забрано деяку літературу, кореспонденцію й горожанські папери. Поліція зробила також рейд на Український Робітничий Дім, а детективи круяться коло помешкань передових членів.

Вінніпегська "Фрі Прес" у своїм ранішнім виданні в середу містить довгу телеграму з Торонта, в якій сказано, що там арештовано т. Бака й Бойчука та забрано комуністичну літературу, як онтерійська провінційна поліція зробила рейди на приміщення Комуністичної Партії та різні інші комуністичні організації у вікторок вечером. Рейди переведено під команду генерала Вільяма, командирера провінційної поліції, на інструкції В. Г. Фрайса, атторні-дженерала Онтеріо. Генерал Вільям заявив кореспондентові Канадської Преси, що поліція пошукує за певними комуністами в північній Онтеріо, а також за Томасом Юеном з Торонта.

Далі сказано в депеші на підставі інформації поліції, що рейди переведено в Монреалі, в північній Онтеріо та над Тихим океаном і переведено арешти. В кожному випадку рейди й арешти переводила мавент поліція. Всі арештовані в Онтеріо мають бути привезені до Торонта на судову розправу.

Видано також варанти на арештування таких товаришів: Т. А. Юена, секретаря Воркерс Юніті Ліг; М. Л. Бруса, бувшого редактора "Воркера"; Сема Кара й А. Т. Гиля.

Теперішні рейди й арешти в Торонто та інших містах Канади, це початок переводжування в життя фашистської диктатури урядом Бенета, який добився від парламенту права "утримувати спокій, порядок і добрий уряд". Хоч і рейди в Торонто переводила онтерійська провінційна поліція на інструкції онтерійського провінційного уряду, то без сумніву онтерійський уряд робив це в порозумінні, а навіть на інструкції федерального уряду. Про це свідчить той факт, що рейди переведено в Монреалі й над Тихим океаном та що видано варанти на арештування товаришів у Ванкувері та інших містах поза провінцією Онтеріо.

Депеша з Торонта виразно каже, що провінційний уряд Онтеріо має на меті доказати в суді, що Комуністична Партія є "незаконною організацією". Якщо суд підтвердить це, тоді це рішення буде прийняте по цілій Канаді й Комуністична Партія буде заборонена. Так що в цім випадку онтерійський уряд започаткував кампанію, яка має на меті проголосити Комуністичну Партію нелегальною, до чого змагає фашистська диктатура Бенета.

Докладніше про цю справу напишемо в слідуючій числі "Українських Робітничих Вістей".

"ПРАВДА" КАЖЕ, ЩО АРГЕНТИНСЬКИЙ УРЯД ПІДРОБИВ ДОКУМЕНТИ

МОСКВА, 7 серпня. — Викриваючи брехливу заяву аргентинської поліції, яка каже, що серед документів, захоплених підчас недавнього рейду на радянську торговельну агенцію Южамторг в Буенос Айресі, був документ, який виказував, що нібито ця агенція провадила "пропаганду", газета "Правда" каже:

"Аргентинські наїзники, разом із своїми імперіалістичними інспіраторами й технічними виконавцями в особі російських білогвардійців, виконали всю процедуру, що личить при такій нагоді. Перше гала-

товні рейди, арешти й нищення, а потім з'являються "документи".

"Нові, фальшиві документи, підроблені самою тайною поліцією в Буенос Айресі, не є оригінальними ані багаті в фантазії", каже газета.

"БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 6 серпня. — Поліція звільнила вчора 43 службовців Южамторгу, радянського торговельного представництва в Аргентині, які були арештовані підчас рейду поліції на будинок тієї установи. У в'язниці залишається ще 60 осіб, яких обвинувачують у комуністичній пропаганді.

В Берліні відбулися криваві бої між комуністами й поліцією

ДВА ПОЛІЦІЙНИ КАПТАНИ Й НЕВІДОМЕ ЧИСЛО РОБІТНИКІВ УБИТИ НА БІЛЬОВ ПЛЯЦІ, В КОМУНІСТИЧНИМ ОСЕРЕДКУ БЕРЛІНУ.

Не маючи покищо інформації з іншого жерела, понижче подаємо відомості про останні події в Німеччині за депешами до капіталістичної преси. Не можна бути певним, чи цей опис є вірним, але без якихось інших інформацій не можна також сказати, як справа мала місце в дійсності.

Правдивий опис того, що мало місце в Німеччині, можна буде знайти аж у звідомленнях до комуністичної преси з Європи та в радянській пресі, коли вона настане. На цім місці обмежуємося інформаціями, які маємо під руками.

ПЛЕБІСЦИТ ЗА РОЗВ'ЯЗАННЯ СОЙМУ ПРОВАЗИВСЯ.

БЕРЛІН, 10 серпня. — Вчора відбувся в Пруссії плебісцит (голосування виборців) за розв'язання пруського союму, але не отримав потрібної більшості голосів. Офіційний підрахунок каже, що за розв'язанням союму було 9,793,000 голосів, а потрібно було 13,449,000 голосів. У таких випадках потрібно більшості всіх управлених до голосування.

На плебісцитом голосували комуністи, націоналісти, націоналістично-соціалісти (фашисти) та інші менші партії. Кілько голосів дістала кожна з партій, трудно сказати, бо питання звучало лише: "за" або "проти" розв'язання союму.

Коаліційний пруський уряд, проти якого був звернений плебісцит, складається з соціал-демократів, католиків і демократів.

СТРІЛЯНИНА НА БІЛЬОВ ПЛЯЦІ У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 10 серпня. — Великі поліційні патрулі старалися втримати сьогодні "порядок" після ночі завязаних боїв між комуністами й поліцією на вулицях столиці.

Боротьба виявилася на Більов Пляці, осередку комуністичного Берліну, після оголошення вислуду плебісциту за розв'язанням пруського союму.

Число убитих і поранених докладно невідоме, однак певним є, що два поліційні капітани і що найменше один робітник є убиті і 15 інших робітників є тяжко поранені й лежать у шпиталях. Заява пруського уряду, що 12 комуністів було вбитих, була пізніше справлена оповіщенням, що число жертв непевне.

Був це один з найбільш фатальних вибухів у Берліні від місяців і він наступив зовсім несподівано.

Поліція стояла на варті коло величезної юрби робітників на Більов Пляці перед редакцією комуністичної газети "Роте Фане", коли нагло поспішалися вистріли з близьких дахів. Поліція негайно попадала на землю, а потім відповіла на вогонь зі своїх крісів та утворила

кордон довкола цілої площі. Кажуть, що комуністи забрали своїх убитих і вміраючих товаришів з поля бою, як поліція почала стріляти, й через те трудно підрахувати число убитих і поранених комуністів.

Два поліційні капітани впали мертві при першій салві. Коли поліція почала стріляти, стрілянина з дахів, з вікон та з інших догідних місць також продовжалася.

Поліційні вози, наладовані поліцією, швидко приїхали на Більов Пляці з прилягаючих округів і поліція розпочала систематичне пошукування за зброєю.

Поліційний кордон довкола округу стояв цілу ніч. Поліція не впускала нікого, тільки власників домів, але й вони могли увійти лише з піднесеними вгору руками.

Інша депеша з Берліна каже, що внаслідок боїв між комуністами й поліцією в Берліні вмирає генер 20 осіб.

ВИСАДИЛИ БОМБОЮ ПОЗД, 100 УШКОДЖЕНИХ.

ПЕРЬБОЙ, Німеччина, 9-го серпня. — Більше як 100 пасажирів були більше або менше серйозно ушкоджені вчора ввечері, коли висаджено бомбою на залізничній торі, що йшов із Франкфурту до Берліна. Вісім вагонів вискочили з шин і полетіли із 20-стопового напіву. Ніхто не був убитий.

Бомба вибухла, як експрес звертав на скруті. Два пасажири були тяжко поранені; 13 відставлено до шпиталю для відлення лікарської допомоги, а 100 інших отримали менші ушкодження. Справники замаху скрилися в корчах около 700 стій від місця, де положено бомбу на залізничній торі, і висадили її при допомозі електричного дроту.

Пять телеграфічних ліній, через які можна було переслати вістку про висадження поїзду, були перетяті, а на телеграфічних стовпах розлілено копії фашистської газети "Ангелф", на першій сторінці якої було написано: "Гох Революціон!" ("Хай живе революція!")

Номимо того влада каже, що бомбу підложили під поїзд "ліві радикали", а фашистську газету вмисно розліпили на стовпах, щоб кинути підозріння на кого іншого.

5 КОМУНІСТИЧНИХ ГАЗЕТ ЗАКРИТО В САКСОНІ.

БЕРЛІН, 6 серпня. — Уряд закрив учора цілу низку газет по цілій Німеччині, між ними пять комуністичних газет у Саксонії. Газети закрито на протяз двох тижнів. У всіх випадках сказано, що газети закрито за "вислови, шкідливі для громадського безпеченства".

В ГАВАНИ АРЕШТОВАНО ПОНАД 100 СТРАЙКЕРІВ.

ГАВАНА, Куба, 5-го серпня. — 24-годинний генеральний страйк, що скінчився сьогодні в цім місті, викликав нову хвилю білого терору проти робітничих організацій і річ невиключено, що в найближчих днях страйкова боротьба розгориться на необмежений час. Досі арештовано більше як 100 страйкерів.

Страйк трамваєвих робітників, для підтримки якого викликано було 24-годинний генеральний страйк, продовжується. Трамваєві робітники борються проти знижки платні.

ЗАПІСКА ШОВА В РАДЯНСЬКІЙ КНИЗІ ТУРИСТІВ.

МОСКВА, 2 серпня. — Перед своїм відъездом з Радянського Союзу, Джордж Бернард Шо зробив записку в книзі закордонних туристів, яку закінчив такими словами:

"Завтра я покидаю цю країну надії і вертаю до наших західних країн розпукі".

БАЛЬОН ВІДКРИВ НОВИ ЗЕМЛІ ТА ЛЕДІВЦІ.

БЕРЛІН, 7 серпня. (А.П.) Коли бальон "Граф Цеппелін" був у своїй підготовчій подорожі, він передетив понад так багатьома невідкритими ледівцями, гірськими пасмами, залишками й іншими географічними місцями, що не було досить назв, щоб їх усіх назвати, сказав тут учора проф. Рудольф Самойлович, науковий директор експедиції.

Він висловив свою гордість з наслідків поїздки, але був осторожний сказати, що не відкрито нічого сенсаційного.

ЗБІР ЗБІЖЖЯ В РУМУНІ МЕНШИЙ, ЯК 1930 Р.

БУКАРЕШТ, Румунія, 10-го серпня. — Міністерство рільництва підрахувало сьогодні, що збір пшениці в Румунії цього року буде на 14 відс. менший, як минулого року; збір жита на 17 відс. менший; ячменю на 20 відс. менший, а вівса на 17 відс. менший.

ПІДПАДИЛИ ДРУКАРНЮ КАТОЛИЧЬКОЇ ГАЗЕТИ.

БІЛЬБАО, Іспанія, 10 серпня. — Друкарня "Газети Дель Норте" була підпалена сьогодні групою людей, яких обурили прокатолицькі передовічі газети. Пожарна сторожа погасила вогонь, заки він вчинив багато шкоди.

У ВЕРА КРУЗ ВІДПРАВЛЕНО УЧИТЕЛІВ КАТОЛИКІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 10 серпня. — Депеші з Вера Круз до газети "Дя Пренса" кажуть сьогодні, що директор освіти в тім стейті приказав негайно відправити з роботи всіх учителів, що є активними католиками.

ИНДУСТРІАЛЬНА ЮНІЯ ГОЛКОВИХ РОБІТНИКІВ СКЛИКАЄ КОНФЕРЕНЦІЮ БОЙОВИХ МАСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

В суботу, 16 серпня, в год 10-ї рано розпочнеться в Українським Робітничим Домі у Вінніпегу конференція масових організацій. Метою конференції є організувати робітників різних народностей в Індустріальну Юнію Голкових Робітників. Є сотки українських, німецьких, французьких, російських та угорських робітників, які ще неорганізовані, й босам дуже легко експлуатувати цих робітників, знаючи, що вони не належать до Індустрі-

альної Юнії Голкових Робітників.

Завдання організувати неорганізованих Голкових робітників є не лише завданням Індустріальної Юнії Голкових Робітників, але й завданням масових організацій у Вінніпегу. Ця конференція без сумніву стає делегатів на цю конференцію, повинна негайно це зробити.

В ШАНГАЮ АРЕШТОВАНО СЕКРЕТАРІАТ ТИХО-ОКЕАНСЬКИХ ПРОФСПІЛОК

ШАНГАЙ, Китай, 5 серпня. — Поліція міжнародного сектелменту зробила рейд на місцевий секретаріат Тихо-океанських Профспілок та арештувала його провідників.

Хоч міжнародний сектелмент є легально чужоземною територією під управою чужоземної комісії на чолі з американ-

цем, проте поліція сектелменту передала арештованих провідників секретаріату в руки катів Чан Кай-Ши.

Ці провідники, яким загрожує смерть, перейдуть тепер через фарсу, яку уряд Чан-Кай-Ши називає "судовою розправою". Вони будуть страчені, якщо не піднесуть масові робітничі протести по цілій світі.

10 УБИТИХ У БОЯХ МІЖ ПОВСТАНЦЯМИ Й ВІЙСЬКОМ УРАДУ НА КУБІ

ГАВАНА, Куба, 11-го серпня. (Ю.П.) — Коло Гавани відбувся сьогодні завязаний бій між повстанцями й військом, злочинним до уряду, й число убитих підчас теперішнього повстання дійшло до 10.

Президент Маchado підписав декрет, яким завісив конституційні гарантії. Стан облоги продовжується в провінціях Гавана й Пинар Дель Ріо.

Уряд утримує свою гостру військову диктатуру на цілій острові.

Пять повстанців та один урядовий поліцай були убиті в бою в понеділок вечером у Гуанабако, 12 миль від Гавани. Три повстанці й один поліцай були вбиті в попередній сутичці. Повстання має на меті повалити теперішній уряд Маchado.

Чотири особи були поранені в Гавани, коли страйковий трамваєві робітники кинули бомбу до трамвая коло гаванського університету.

ВИСЛІД ДОПОВНЯЮЧИХ ВИБОРІВ В ІСТ ГЕМІЛТОН ТА ТРІ РІВЕРС

В понеділок 10 серпня відбулися доповнюючі вибори до доміняльного парламенту в Іст-Гемілтон (Онтеріо) і Трі Риверс (Квебек). В першій округи консервативна партія втратила мандат в користь лейборита, а в другій здобула мандат коштом ліберала.

В Іст Гемілтон вийшов по-слом лейборит Мичел, отримавши 11,566 голосів. Консервативний кандидат Робінсон дістав 6,773 голоси. Незалежний кандидат Коштор мав лише 429 голосів. Цей мандат мали кон-

серватисти в своїх руках від 1904 року, коли утворено виборчий округ Іст Гемілтон.

У Трі Риверс консервативний кандидат Буржуа вийшов більшістю 257 голосів. Він і ліберальний кандидат Геріні дістали по більше як 10,000 голосів. Округ Трі Риверс, який тепер здобули консерватисти, був у руках лібералів через 31 років.

Таким чином консервативна репрезентация в парламенті остане незмінена Уряд Бенета далі має більшість з 24 послів понад усі партії, взяті разом.

ДОПОВІДЬ ШОВА ПРО РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ

ЛОНДОН, 5-го серпня. — Джордж Бернард Шо виступив тут сьогодні з першою прилюдною доповіддю про свої враження з поїздки до Радянського Союзу. Він сказав у доповіді, що "комуністична система має прикмети релігійної ревності" та "здійснює фабіанський соціалізм, що його протязом чверть століття проповідувало в Англії товариство фабіанців".

Шо далі сказав, що п'ятирічний план успішно виконується і є тепер одинокою надією

людства. На думку Шова, такий план потрібний вже тепер в Англії й Америці, які через свою стару економічну систему наближаються до пропасти.

Лорд Лотіен, який разом з Шовом був у Радянським Союзі, виступив одночасно з подібною доповіддю в літній школі ліберальної партії в Кембриджі. Він говорив більш "критично", але признав, що в Радянським Союзі "роблять експеримент, який своїми величезними розмірами й героїзмом не має собі рівного в історії".